

DISKRIMINERINGS

OMBUDSMANNEN

YHDENVERTAISUUSVALTUUTETTU

NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN

OVTTAVEARDÁSAŠVUODÁÁITTARDEADDJI

Rekommendation

1 (4)

4.9.2019

WTDno-2019-712

Rekommendation åt simhallarna:

Man borde stöda mångfald i simhallar och tillåta burkinier

Tillstånd att använda burkini som baddräkt varierar i olika simhallar. Det har kommit till diskrimineringsombudsmannens kännedom om fall där muslimska kvinnor som använder burkini inte fått tillträde till simhallar. Det är viktigt att alla människor, även muslimska kvinnor, har möjlighet att på ett jämlikt sätt få besöka simhallar.

Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund, Simförbundet i Finland och Uimahalli- ja kylpylätekninen yhdistys (ungefär Simhalls- och spatekniska föreningen) har redan år 2017 rekommenderat, att användningen av burkini som baddräkt ska vara tillåtet i alla simhallar. [Rekommendationerna har uppdaterats år 2019 i guiden "Kom till simhallen" på finska, svenska och engelska.](#)

I enlighet med rekommendationen bör burkinin vara gjord av material som är avsett för simning. Av säkerhetsskäl kan man begränsa modellen på burkinin så att den exempelvis inte har för fladdriga delar, som kunde fastna i någonting. Varje simmare förväntas tvätta sig innan de går till simbasängen. Antaganden kring en persons hygienbeteende är inte en anledning till att begränsa eller förbjuda användningen av burkini.

Enligt diskrimineringsombudsmannen är det ur diskrimineringslagens (1325/2014) synvinkel problematiskt att man inte i alla simhallar tillåter simning med burkini, som vissa muslimska kvinnor använder som baddräkt. Ett förbud kan innebära diskriminering på grund av religion och kön.

För kommunala idrottsplatser och simundervisning som hör till grundläggande utbildning bör man beakta att både myndigheter och utbildningsanordnare har skyldighet att främja likabehandling. Säkerhet och hygien är acceptabla orsaker för att begränsa användningen av vissa typer av baddräkter. De använda metoderna måste ändå vara proportionerliga och får inte i onödan begränsa likabehandling och individens rättigheter.

Diskrimineringsombudsmannen rekommenderar att alla simhallar tillåter användning av burkinier. Ombudsmannen rekommenderar också olika privata tvättrum för att främja alla människors och människogrupperns likabehandling.

Simning är en viktig medborgarkunskap

Simning är en viktig medborgarkunskap. Enligt Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbundet bör simhallar vara tillgängliga för alla oavsett fysiskt tillstånd, livssituation eller kulturell bakgrund. Vattengymnastik kan vara viktigt även för exempelvis rehabilitering.

Dessutom bör det beaktas, att myndigheter, inklusive kommunala simhallar, enligt 5 § i diskrimineringslagen är skyldiga att främja likabehandling. Både myndigheten och utbildningsansordnare måste ha en plan för att vid behov vidta åtgärder för att främja likabehandling.

Utbildningsansordnare har en utökad plikt att främja likabehandling. Läroplanen för den grundläggande utbildningen, som trädde i kraft 2016, nämner specifikt simkunskap och simning som en del av fysisk utbildning. Om användningen av burkini inte är tillåtet i simhallen, hindras simundervisningen som hör till den grundläggande utbildningen på grund av burkinin, eller i praktiken av religion.

Är det diskriminering att förbjuda burkini?

I diskrimineringslagen förbjuds både direkt och indirekt diskriminering. Om simning tillåts i en våtdräkt, men inte i en burkini avsedd för simning, kan detta vara direkt diskriminering. Enligt 10 § i diskrimineringslagen är diskrimineringen direkt när någon på grund av en omständighet som gäller honom eller henne som person behandlas på ett ofördelaktigare sätt än någon annan behandlas i en jämförbar situation. Om det inte är tillåtet att simma i någon baddräkt med långa byxben, långa ärmar och/eller med huva, kan det vara fråga om indirekt diskriminering som riktar sig mot kvinnor av en viss religiös tro. Diskriminering är indirekt enligt 13 § i diskrimineringslagen när regler, kriterier eller förfaringssätt som framstår som jämlika kan komma att missgynna någon på grund av en omständighet som gäller honom eller henne som person.

Eftersom burkini används av kvinnor, kan det bli fråga om diskriminering, inte bara på grund av religion utan också kön. Det kan därför frågan om multipel diskriminering där diskrimineringen inte bara bygger på ett enskilt förbud mot diskriminering, utan på flera samtidigt: i detta fall religion och kön.

Begränsningen av vissa baddräkter motiveras med säkerhet

Förbud att använda burkini grundar sig i bland annat säkerhet. Vissa städer och simbassänger tillåter användning av burkinier, vilket tyder på att burkinimodeller för allmänt bruk inte i sig själv utgör en säkerhetsrisk. Diskrimineringsombudsmannen anser att man av säkerhetsskäl kan begränsa modellen på burkinin så att den exempelvis inte har för fladdriga delar, som kunde fastna i någonting. Säkerhetsaspekten ska inte utan sakliga grunder användas som ett hinder för användningen av en burkini med huva, och bör inte grunda sig i ett rent hypotetiskt hot.

Även om säkerhetsaspekten i vissa fall kan vara en godkänd anledning att begränsa användningen av vissa baddräkter, måste restriktionerna begränsa likabehandlingen så lite som möjligt. Enligt ombudsmannen begränsar ett helhetsförbud mot burkinier på grund av säkerhetsskäl onödigt många gruppers möjlighet att simma vid simhallar.

Hygien som orsak för begränsning

Det är acceptabelt att kräva att baddräkten som används vid simhallen är av ett material speciellt avsett för simning. En burkini är en dräkt avsedd för simning, och den används inte för något annat än simning. Det är också acceptabelt att kräva att personen tvättar sig innan hen går till simbassängen. Några av de simhallar som har förbjudit användningen av burkini har motiverat förbudet bland annat med antagandet att de personer som använder burkini inte tvättar innan de går till simbassängen. Kravet att tvätta sig innan man går till simbassängen grundar sig i hygienskäl och för säkerställa att vattnet i bassängen är rent. Användningen av burkini kan ändå inte nekas utifrån antagandet att den person som använder burkinin inte skulle tvätta innan hen går till simbassängen. Förbudet mot användning av en viss baddräkt får inte grunda sig på fördomar eller antaganden om hygienbeteendet hos en person som klär sig i en burkini.

Möjlighet till privata tvättrum tjänar alla

Olika personer förhåller sig olika till att vara naken. För en del personer är det obehagligt att tvätta sig naken bland andra människor. Saken kunde lätt åtgärdas med olika privata tvättrum, och att bygga sådana rekommenderas speciellt vid nybyggen och reoveringar. I vissa situationer kunde privata tvättmöjligheter enkelt genomföras med till exempel ett duschdraperi.

Privata duschrum skulle inte endast tjäna människor från olika kulturella eller religiösa bakgrunder, utan skulle främja en mer omfattande likabehandling mellan olika människor och människogrupper, till exempel personer med funktionsnedsättning eller sjukdom, eller personer som tillhör könsminoriteter.

När det gäller personer med funktionsnedsättning kan övergången, omklädningen och tvätten kräva vårdåtgärder, som är svåra och känsliga. Ibland krävs även en duschstol eller hjälp av en assistent eller att en person med funktionsnedsättning har möjlighet att lägga sig ner, vilket inte är möjligt på de vanliga bänkarna i omklädningsrummen. Dessutom kan det till exempel för en rullstolsburen vara svårt att röra sig i allmänna omklädningsrum. På grund av möjliga känsliga vårdåtgärder är det inte nödvändigtvis trevligt att vidta dessa åtgärder bland andra människor. Det är också möjligt att en person med funktionsnedsättning har en personlig assistent av annat kön. Då är det omöjligt att besöka en sådan simhall som inte har privata omklädnings- eller tvättrum. Att det saknas privata tvättrum kan i verkligheten utgöra ett hinder för en person med funktionsnedsättning att på ett jämlikt sätt besöka simhallar.

Sammanfattning

Förbud att använda burkinibaddräkt kan vara diskriminering. Om det är fråga om kommunala simhallar bör man beakta att myndigheter är skyldiga att främja likabehandling enligt diskrimineringslagen. När det gäller skolgymnastik har utbildningsanordnare ett motsvarande ansvar. Möjliga restriktioner för simdräkter bör begränsa likabehandling så lite som möjligt. Diskrimineringsombudsmannen anser att användningen av burkini som baddräkt ska tillåtas i alla simhallar. Ombudsmannen rekommenderar dessutom olika privata tvättrum för att främja alla människors och människogrupperns likabehandling.